

SOUBOR TESTOVÝCH ÚLOH Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

1 Které z následujících slov obsahuje jinou předponu než ostatní slova?

- A) předělat
- B) předložit
- C) představit
- D) předsunout

Typ úlohy: uzavřená – s výběrem ze 4 alternativ (tzv. multiple-choice)

Řešení: A)

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 2

Celkem 106 dokumentárních filmů z produkce 44 zemí uvede letošní ročník Mezinárodního festivalu dokumentů o lidských právech Jeden svět, který začíná 6. března v Praze. Díky uváděným snímkům se během deseti festivalových dní bude moci pražské publikum podívat do 72 zemí světa a seznámit se s tamní situací v oblasti lidských práv. Kromě festivalových „stálic“, jakými je Afghánistán, Bělorusko, Barma nebo Čína, nabídne Jeden svět 2014 poprvé i poměrně neobvyklá místa – například Salvador, Sýrii, Jemen, Grónsko či souostroví Maledivy.

(www.aktualne.cz, upraveno)

2 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s informacemi obsaženými ve výchozím textu (A), či nikoli (N):

	A	N
2.1 Čínské filmy zabývající se lidskými právy budou letošní festivalovou novinkou.	☐	☐
2.2 Na festival Jeden svět, který bude trvat deset dní, zavítají také diváci z Afghánistánu nebo Běloruska.	☐	☐
2.3 Letos na filmovém festivalu Jeden svět soutěžilo se svými filmy 72 zemí z celého světa, diváci mohli zhlédnout 106 filmů.	☐	☐
2.4 Čeští diváci budou mít v rámci festivalu možnost vycestovat do neobvyklých míst, například do Salvadoru, Sýrie nebo Jemenu, a zažít tak na vlastní kůži tamní život.	☐	☐

Typ úlohy: uzavřená – svazek 4 dichotomických úloh

Řešení: NE – NE – NE – NE

3 Přiřadte k vynechaným místům (*****) ve větách (3.1–3.3) odpovídající slovo (A–E) tak, aby věty dávaly smysl:

(Každé slovo můžete přiřadit pouze jednou.)

- 3.1 Mezi ***** symboly patří žezlo a koruna. _____
- 3.2 Poddaní museli každý den těžce pracovat na ***** louce.

- 3.3 Kvůli králově lstivé a ***** povaze vznikalo na dvoře mnoho sporů. _____
- A) panské
B) panické
C) panenské
D) panovačné
E) panovnické

Typ úlohy: uzavřená – přiřazovací

Řešení: 3.1 – E; 3.2 – A; 3.3 – D

4 Rozhodněte o každé z následujících možností, zda je napsána pravopisně správně (A), či nikoli (N):

	A	N
4.1 Bude rozumnější, když v místním mlýně své obilí už nikdy mlýt nenecháme.	☐	☐
4.2 Na stinné hrázy Kulíkova rybníka kvetou každoročně pomněnky už začátkem května.	☐	☐
4.3 Kromě slyšení u uherského krále získali vyslanci cennou zkušenost i s jednání s římským císařem.	☐	☐
4.4 Za třicetileté války zemřelo v českých zemích mnoho obyvatel, při letošním výročí si však na ně nikdo ani nevzpomněl.	☐	☐

Typ úlohy: uzavřená – svazek 4 dichotomických úloh

Řešení: NE – NE – NE – ANO

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 5–6

Zvířata se stulila kolem Lupina. Z pahorku, kde **ležela**, krásně přehlédla okolní krajinu. Měla na dohled větší část plochy Farmy zvířat – dlouhou pastvinu, táhnoucí se až k silnici, louky, lesík, napajedlo, pole se zelenajícím se ječmenem a červené střechy budov statku s dýmem, stoupajícím z komínů. Byl krásný jarní večer. Travinami a křovinami živého plotu pronikaly zářivé paprsky zapadajícího slunce. Snad nikdy se jim farma – a s trochou překvapení si zvířata uvědomovala, že to je jejich vlastní farma, majetek výlučně a jen jejich – nezdála být tak nádherným místem pro život.

(G. Orwell, *Farma zvířat*)

5 Který z následujících slohových postupů se ve výchozím textu uplatňuje nejvýrazněji?

- A) popisný
- B) úvahový
- C) výkladový
- D) informační

Typ úlohy: uzavřená – s výběrem ze 4 alternativ (tzv. multiple-choice)

Řešení: A)

6 Určete osobu, číslo, způsob, čas, slovesný rod a vid u slova **ležela**:

(Posuzované slovo je ve výchozím textu zvýrazněno.)

Typ úlohy: otevřená

Řešení: 3. osoba, číslo množné, způsob oznamovací, čas minulý, rod činný, vid nedokonavý

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 7

Budiž po pravdě řečeno: **s krásou Neapole to je tak trochu švindl**. Neapol není krásná, pokud se na ni nedíváte zdálky. Zdálky to leží zlatě ve sluníčku, moře je modré, jak si jen můžete představit, tuhle napřed pěkná pinie, tamto modré je Capri, **Vesuv vydechuje kousek bělavé vaty**, Sorrento daleko a čistounce svítí, – bože, je to hezké. A pak se udělá soumrak, vše promodrá a proskočí světélky, a teď to je celý polokruh jiskřiček a po moři se nese loď a svítí zelenými, modrými, zlatými světly: bože, je to hezké! Ale pojď do města, člověče; putuj ulicemi, **mrkej na vše českými kukadly** a těš se, jak můžeš, z malebnosti tohoto života; za chvíli ti bude z něho trochu nanic. Snad jsou ty ulice pitoreskní; ale rozhodně jsou velmi ošklivé. Potloukáš se pod girlandami špinavého prádla, **razíš si cestu mezi všelikou verbeží**, osly, všiváky, kozami, dětmi, auty, koši se zeleninou a jinými podezřelými svinstvy, dílnami, jež vyhřezly přes chodník do půl ulice, odpadky, plavci, rybami, drožkami, hlavaticemi, kameloty, načesanými holkami, umazanými haranty rozvalenými na zemi; všecko se tlačí, povykuje, řeže bez milosti do hovad, vyvolává, nabízí, řve, práská bičem a šidí.

(Vzhledem k povaze jedné z úloh není zdroj výchozího textu uveden.)

7 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se uplatňuje personifikace?

(Posuzované úseky jsou ve výchozím textu zvýrazněny.)

- A) mrkej na vše českými kukadly
- B) razíš si cestu mezi všelikou verbeží
- C) Vesuv vydechuje kousek bělavé vaty
- D) s krásou Neapole to je tak trochu švindl

Typ úlohy: uzavřená – s výběrem ze 4 alternativ (tzv. multiple-choice)

Řešení: C)

8 Přiřadte k následujícím významovým poměrům (8.1–8.4) příslušné souvětí (A–F):

(Každé souvětí můžete přiřadit pouze jednou.)

- 8.1 poměr slučovací _____
8.2 poměr stupňovací _____
8.3 poměr odporovací _____
8.4 poměr důsledkový _____

- A) Nejenže snědl celou svou porci, ale dokonce si i přidal.
B) Buď budete pracovat pořádně, nebo dostanete výpověď.
C) Petr je sice nejmladší z celé třídy, ale číst se naučil jako první.
D) Zabloudili jsme v horách, protože jsme s sebou neměli mapu.
E) Venku začal hustě padat sníh, a proto se začaly tvořit vysoké závěje.
F) Letos bylo u nás na Štědrý den mimořádně veselo, silvestr se také vydařil.

Typ úlohy: uzavřená – přiřazovací

Řešení: 8.1 – F; 8.2 – A; 8.3 – C; 8.4 – E

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 9

Rozhledna Járy Cimrmana, která leží blízko Moravské třebové, bude od června znovu otevřena. Zajímavá turistická atrakce byla postavena na mírné vyvýšenině, z údolí ale není vidět, a tak si ji málo kdo všimne.

(CERMAT)

9 Přepište výchozí text bez pravopisných chyb:

(Čárky jsou ve výchozím textu zapsány správně.)

Typ úlohy: otevřená

Řešení: Rozhledna Járy Cimrmana, která leží blízko Moravské Třebové, bude od června znovu otevřena. Zajímavá turistická atrakce byla postavena na mírné vyvýšenině, z údolí ale není vidět, a tak si jí málokdo všimne.

10 Uspořádejte jednotlivé části textu (A–E) tak, aby byla dodržena textová návaznost:

A) Až na jedinou. S tou věcí totiž vůbec nebyli kamarádi. Uhádnete, co to je? Ano, hádáte správně. Je to klavírní křídlo Petrof, vyrobené v roce 1904. Rodiče přihlásili Gabrielu na klavír před třemi lety, ale ani za tři dlouhé roky si na sebe ti dva nezvykli.

B) „Ale jde to, díky za optání, Gabrielo, jen ten červotoč ve mně hlodá, už mám uvnitř víc chodbiček, než je tunelů v pražském metru,“ odpověděl prádelník.

C) Křídlo si neustále stěžovalo: „Ta holka nemá sluch, copak neslyší, jak přílišně hraje? Vždyť to zní, jako kdyby šlapala kočkám na ocas, a ne jako hudba od Beethovena!!!“

D) A takhle podobně se mohla bavit úplně se všemi věcmi v domě. Se všemi.

E) Od svých desátých narozenin, kdy se Gabriela naučila řeč věcí, se nikdy nenudila, i když zůstala sama doma. Vždycky si měla s kým popovídat. „Ahoj, prádelníku. Jak se daří?“ oslovila třeba prádelník.

(J. Gaarder, Dívka s pomeranči)

- 10.1 _____
10.2 _____
10.3 _____
10.4 _____
10.5 _____

Typ úlohy: uzavřená – uspořádací

Řešení: E – B – D – A – C